

Inhoudsopgave

1. Inleiding	9
1.1 Achtergrond van het onderzoek	9
1.1.1 Typologie	9
1.1.2 Topologie	12
1.2 De gebruikte terminologie	14
1.3 Opbouw van het boek	15
2. Woordvolgorde in werkwoordelijke eindgroepen	16
2.1. Inleiding	16
2.2 Diachroon-historisch-contrastief onderzoek	17
2.2.1 Onderzoek naar de diachrone ontwikkeling in het Nederlands	17
2.2.2 Onderzoek naar de diachrone ontwikkeling in het Duits	22
2.2.3 Vergelijking tussen het Nederlands en het Duits	29
2.2.3.1 Diachroon-historische vergelijking	29
2.2.3.2 Contrastief-synchrone vergelijking	30
2.2.4 Conclusie	33
2.3 Synchrone variatie in verschillende soorten werkwoordelijke eindgroepen ..	35
2.3.1 Eindgroepen met hulpwerkwoord en voltooid deelwoord	35
2.3.2 Eindgroepen met hulpwerkwoord en één of meer infinitieven	37
2.3.3 Eindgroepen met hulpwerkwoord, deelwoord en infinitief	39
2.3.4 Eindgroepen doorbroken door een niet-verbale constituent	41
2.3.5 Conclusie	43
2.4. Factoren die de volgorde in de eindgroep kunnen beïnvloeden	44
2.4.1 Regionale factoren	44
2.4.2 Stilistische factoren	47
2.4.3 Syntactische factoren	49
2.4.3.1 Verschil tussen hoofdzin en bijzin	49
2.4.3.2 Soort bijzin	50
2.4.3.3 Lengte van de tang	51
2.4.3.4 Soort groepsvormend werkwoord	52
2.4.3.5 Soort werkwoordelijke eindgroep	56
2.4.3.6 Tempus	56

2.4.4 Semantische factoren	56
2.4.5 Psycholinguïstische factoren	59
2.4.6 Sociolinguïstische factoren	60
2.4.7 Normfactoren	60
2.4.8 Individuele voorkeur	63
2.4.9 Ritmische factoren	64
2.4.9.1 Zinsritme	64
2.4.9.2 Accent en lengte van het hoofdwerkwoord	66
2.4.9.3 Accent direct voor de werkwoordelijke eindgroep	66
2.4.9.4 Lengte van het middenstuk	70
2.4.9.5 Extrapositie	71
2.4.10 Conclusie	73
3. Onderzoeksmateriaal en methode	74
3.1 Het corpus	74
3.1.1 Selectie van het onderzoeksmateriaal	74
3.1.2 De te onderzoeken tekstsoorten	76
3.1.2.1 Written-to-be-spoken	76
3.1.2.2 Non-fiction	76
3.1.2.3 Krantenteksten	77
3.1.2.4 Juridische teksten	77
3.1.3 Niet onderzochte tekstsoorten	78
3.2 Het onderzoeksmateriaal	78
3.2.1 De te onderzoeken werkwoordelijke eindgroepen	78
3.2.2 Over het disambigueren van verschillende soorten deelwoorden	79
3.2.2.1 Voltooid deelwoord	79
3.2.2.2 Passief deelwoord	80
3.2.2.3 Pseudo-deelwoord	80
3.2.2.4 Semi-formeel deelwoord	81
3.2.2.5 Deverbatief adjectief	82
3.2.2.6 Activiteit of toestand?	83
3.2.2.7 Karakteristieken van een werkwoordelijk deelwoord	84
3.2.2.8 Karakteristieken van een naamwoordelijk deelwoord	86
3.2.2.9 Hulpwerkwoord of koppelwerkwoord?	88

3.2.2.10 Disambigueringsalgoritme	89
3.2.3 Niet onderzochte werkwoordelijke eindgroepen	91
3.3 De multivariabele analyse	94
4. Hypothese en vraagstellingen	96
4.1 De punthoed-hypothese	96
4.2 De te onderzoeken variabelen	97
4.3 Vraagstellingen bij de hypothese	98
5. Variabelen	103
5.1 Responsvariabele	103
5.2 Verklaringsvariabelen	103
5.2.1 Stilistische verklaringsvariabele	104
5.2.1.1 Tekstsoort	104
5.2.2 Syntactische verklaringsvariabelen	105
5.2.2.1 Soort bijzin	105
5.2.2.2 Soort hulpwerkwoord	106
5.2.3 Ritmische verklaringsvariabelen op eindgroepsniveau	110
5.2.3.1 Het punthoed-patroon van het deelwoord ^{-^}	110
5.2.3.2 Lengte van het hulpwerkwoord	114
5.2.4 Ritmische verklaringsvariabelen op zinsniveau	114
5.2.4.1 Lengte van het middenstuk	114
5.2.4.2 Soort element direct voor de werkwoordelijke eindgroep	115
5.2.4.3 Extrapositie	131
5.2.5 Psycholinguïstische verklaringsvariabele	152
5.2.5.1 Syntactische persistentie	152
6. Resultaten	161
6.1 Statistische analyse	161
6.2 Responsvariabele	162
6.3 De punthoed-variabele	163
6.4 Externe verklaringsvariabelen	166
6.4.1 Tekstsoort	166
6.4.2 Soort bijzin	169
6.4.3 Soort hulpwerkwoord	171
6.4.4 Lengte van het hulpwerkwoord	174

6.4.5	Lengte van het middenstuk	176
6.4.6	Soort element direct voor de werkwoordelijke eindgroep	179
6.4.7	Lengte van extrapositie	183
6.4.8	Soort extrapositie	186
6.4.9	Syntactische persistentie	190
6.5	Multivariabele verbanden	193
6.5.1	Combinaties van verklaringsvariabelen	193
6.5.1.1	Combinaties met 'element direct voor de eindgroep'	195
6.5.1.2	Combinaties met 'gelijksoortige eindgroepen'	218
6.5.1.3	Combinatie met 'lengte van extrapositie'	230
6.5.2	Punthoed-categorie dw3	235
6.5.2.1	Verklaring van de afwijking bij punthoed-categorie dw3	249
6.6	Samenvatting van de resultaten	251
6.6.1	Vervandn tussen de verklaringsvariabelen	251
6.6.2	Hiërarchie tussen de verklaringsvariabelen	255
6.6.3	Verificatie van de hypothese	256
7.	Besluit	260
8.	Summary	265
8.1	Introduction	265
8.2	Previous research	266
8.3	Material and method	267
8.4	Hypothesis	268
8.5	Variables	269
8.6	Results	269
8.7	Conclusion	271
9.	Bijlagen	273
9.1	Deelwoorden met <i>zijn</i> als temporeel hulpwerkwoord (hw2)	273
9.2	Deelwoorden met <i>zijn</i> met verschillende betekenissen (hw2/hw3).....	274
9.3	Met het hoofdwerkwoord inherente elementen (edv2)	275
9.4	Index van variabelen in de resultaatdiagrammen in hoofdstuk 6	276
9.5	Index van de variabelen en de indeling in categorieën	279
10.	Literatuur	281